

בונים שותפויות
מחוללים שינוי
מובילים הצלחה

מסלולי הליכה נגישים למשפחות מטיילות

כתיבה:

תלמידים עם מוגבלות ראייה ועיוורון יחד עם המורות התומכות

ילדים והורים יקרים,

החוברת הזו מוגשת לכם באהבה רבה!

בהתקרבות אל הטבע האדם מתקרב אל עצמו, הוא לומד להקשיב לחלקיו הרוחניים בקשב

עדין ועמוק, חווה התרוממות-רוח, מתמלא בהשראה ובהכרת תודה.

בחוברת זו מוצעים לכם מסלולים מונגשים כהזדמנות נפלאה לבלות יחד כמשפחה, להתגבש

ולחוות חוויות טובות ומשמחות. כתיבת ההמלצות ע"י התלמידים בשיתוף המורות התומכות

היוותה תהליך משמעותי בשיעורי התמיכה ובהזדמנות זו אני רוצה להודות לתלמידים

ולמורות התומכות על גילוי רצון-טוב ומאמץ בכתיבת ההמלצות.

בהערכה מעומק הלב,

ציפי קליין

מדריכה מחוזית למוגבלות בראייה

ההמלצה למסלול גני הנדיב באדיבות:

שם התלמיד כותב ההמלצה: נועם גרופמכר

תלמיד כיתה ט' בבית ספר "עירוני ה'", חיפה

שם המורה התומכת: יפעת שמש

גני הנדיב – זיכרון יעקב

על האזור :

רמת הנדיב שוכנת בין זיכרון יעקב לבנימינה. הגן ופארק הטבע "רמת הנדיב" משתרע על פני 4,500 דונם המשמשים להנצחת זכרו של הברון דה רוטשילד ורעייתו הקבורים בלב הגנים.

גישה למסלול:

שעות הפעילות: א' – ה 08:00-16:00

ימי ו' וערבי חג 08:00-14:00

שבתות וחגים 08:00-16:00

הכניסה לרמת הנדיב נמצאת בין זיכרון יעקב לבנימינה, על כביש 652. השילוט מפנה מערבה אל חניון רמת הנדיב.

סוג המסלול: מעגלי

אורך המסלול: 2.5 קילומטר

משך זמן הליכה משוער: כשעה וחצי, תלוי במשך השהייה בכל פינה בגן.

עונה מומלצת: סתיו ואביב, אך ניתן לטייל בכל עונות השנה.

ציוד מיוחד: מים וכובע. חל איסור לאכול בגנים.

גני הנדיב – זיכרון יעקב

המסלול :

שבילי מסלול הטוול מעגליים, מסומנים בשטח ומותאמים לרמות קושי שונות. השבילים עוברים בנוף ים תיכוני, ולאורכם תצפיות נוף מרהיבות, אתרי התיישבות קדומים, מעיין נסתר וכלוב אקלום לעופות דורסים. המסלול הינו מסלול מונגש המותאם ללקויי ראייה ולכל סוגי המגבלות (ניתן להשאיל כיסא גלגלים בכניסה). השבילים סלולים, רחבים מאוד ויש מרחב הליכה גדול. ישנה הקפדה רבה שלא לדרוך על הדשא אלא ללכת בשבילים בלבד. כמובן שמותר ורצוי להיכנס לגנים עם כלבי נחיה. בכניסה לגן בצד ימין מוצבת מפת תבליט של גן הריחות. עיצובו של הגן פונה במיוחד לעיוורים וכבדי ראייה, ומשלב הפעלת חושים נוספים: צמחי תבלין המפיצים ריח, צמחיה בעלת טקסטורה ייחודית שניתן לחוש אותה באמצעות מגע, צליל פכפוך המים במזרקה שבמרכז הגן ורעש הרוח בעלים. צמחי הגן שתולים בערוגות מוגבהות שמעקה דק מלווה אותן ומאפשר להתנהל באופן עצמאי. שלטי שם מציינים את שמות הצמחים גם בכתב ברייל. ישנה רכזת נגישות של המקום וניתן לפנות אליה לקבלת מידע טרם הביקור - הגב' גלי כהן - 04-6298136. כמו כן, ניתן להשאיל חוברות להדרכה עצמית הכתובות בכתב ברייל בתיאום מראש בחנות המידע (04-6298-111).

גני הנדיב – זיכרון יעקב

הרווח בהליכה במסלול זה הוא הליכה ספורטיבית וחברתית – ניתן ורצוי ללכת עם חברים/משפחה לטיול. ניתן להכיר מקומות חדשים ולהפעיל את כל החושים תוך כדי הטיול.

גם אם אתה לקוי ראייה או עיוור תהנה בהליכה במסלול זה. המקום מאוד נעים ונוח להליכה, יש שלווח וטבע ואפשר להפעיל את הדמיון ולהתחבר לאני הפנימי ולגלות עולמות חדשים גדולים יותר ממה שאנשים רואים מסוגלים.

בנוסף, אין הרבה מכשולים בדרך אשר עלולים להיתקע בהם וליפול כי המסלול מאוד מונגש, ולכן אפשר ללכת באופן עצמאי ללא עזרה.

לסיכום, אני ממליץ מאוד על מסלול גני הנדיב המתאים ללקויי ראייה, לאנשים עם נכויות שונות ובכלל לכולם. בכל פעם שאני חוזר למסלול בגנים אני מגלה דברים חדשים ומיוחדים.

ההמלצה למסלול פארק לוקי באדיבות:

שם התלמידה כותבת ההמלצה: חיה מנחिमוב

תלמיד כיתה יב' ב"אולפנית שחם", קריית-אתא

שם המורה התומכת: אביב אוחנה

פארק לוקי – קריית אתא

על האזור :

פארק לוקי נמצא בקריית אתא , אזור גבעת טל , המיקום הוא שביל ציפורי. הוקם ב2007 ממוקם בדרך בגין בכניסה לגבעות. גודלו של הפארק כ-35 דונם והוא כולל משטחי דשא וגינות נרחבים וכן מגרש חניה לכ-200 כלי רכב, ישנם שבילי הליכה , מגרשי כדורסל , כדור עף, טניס שדה, מתחם גלגיליות, ומתקני משחקים מותאם מאוד לילדים. בפארק קיים אמפי קטן עם טריבונות המאפשר קיום מופעים ואירועים.

גישה למסלול:

הכניסה חופשית לתושבי קריית אתא בלבד, לתושבי חוץ תשלום סמלי של 30 שח. במקום יש ברזיות ושירותים.

שעות ביקור באתר:

08:00 – 23:00

ביום ראשון המקום סגור.

פארק לוקי – קריית אתא

המסלול :

במהלך המסלול ממוקמים ספסלים נוחים עליהם אפשר לשבת וליהנות מהאוויר הפתוח, מהעצים המדהימים מפיצי הריח שיש בדרך. ישנו מרחק סביר בין ההולכים במסלול לבין הילדים המשחקים בפארק המשחקים ולכן אין מקום לתאונות.

סוג המסלול: שבילי המסלול מעגליים, רחבים ונגישים. מגרש החניה נגיש גם לנכים בכיסאות גלגלים, גם מסלולי ההליכה נגישים לעיוורים ולנכים.

אורך המסלול: אורך המסלול הוא כ- 2 קילומטר.

עונה מומלצת: בכל עונות השנה.

ההגעה לפארק מהבית שלי:

עולים על קו 26 וכשמגיעים לתחנה הנקראת נתן שפריצר יורדים מהאוטובוס וממשיכים ללכת כ-5 דקות ואז מגיעים לפארק. נפגשנו בפארק, הלכנו את המסלול, האוויר היה נעים, היה ריח נעים של פריחה, ישבנו מדי פעם על הספסל ואכלנו פירות. עשינו את כל המסלול בהנאה רבה ונהנינו מאוד.

ההמלצה למסלול פארק לקויי ראייה באדיבות:

שם התלמידה כותבת ההמלצה: ליבי בן אפריים

תלמידת ביתה י', מביה"ס מעגן מיכאל, קיבוץ מעגן מיכאל

שם המורה התומכת: ענת בני

פארק לקויי ראייה- יער בן שמן

על האזור :

מיקומו של הפארק על אם הדרך בין תל אביב לירושלים.

יער בן שמן משתרע על פני כ-30 אלף דונם.

מיקומו המרכזי הפך אותו ליעד פופולרי לבילוי בחיק הטבע. ביער אתרים ארכיאולוגים חשובים, אמפיתיאטרון ומגדל תצפית.

גישה למסלול:

נוסעים בכביש 443 ופונים למצפה מודיעין, זה המקום שבו גם שביל ישראל נכנס ליער.

ממשיכים דרומה בדרך סלולה, ובמזלג הדרכים הראשון (0.4 ק"מ) עוזבים את הדרך הסלולה ופונים שמאלה בדרך

עפר. חולפים על פני הפגודה ולאחר כ-200 מ' מגיעים לצומת ופונים ימינה במורד על פי השילוט המנחה לדרך

החשמל. בקצה דרך החשמל צומח מטע אבוקדו. כאן יש לפנות ימינה ולנסוע בדרך העפר המלווה את דרך המטע.

כ-600 מטר מקצה דרך החשמל חולפים על פני צומת מוקף חניונים ומגיעים לשביל המונגש לעיוורים, שנמצא

משמאל לדרך. קק"ל הכשירה ביער חניונים ושבילים רבים.

פארק לקויי ראייה- יער בן שמן

המסלול :

קק"ל מכשירה ביער כמה פרויקטים מונגשים לכלל הציבור, במיוחד את הפארק ללקויי ראייה. זהו פארק ייחודי, שמטרתו להעניק ללקויי ראייה ולעיוורים הזדמנות לטייל בכוחות עצמם בחייק הטבע, גם ללא היכרות מוקדמת עם המקום.

אמצעי ההתמצאות בפארק הם מעקה מתכת העוקב אחר המסלול, בצדו השמאלי של השביל. המטייל מניח את ידו על המעקה, המלווה אותו לאורך כל המסלול. השביל עשוי ממצע מהודק ברוחב 2.5 מ'. אבני שפה תוחמות אותו לכל אורכו. לפני כל פנייה בשביל קיים שינוי בולט במרקם השביל (ריצוף אבן במקום המצע המהודק), המתריע מראש על הפנייה. בתחנות החשובות בשביל הוצב שילוט. השלטים עשויים בתבליט, הם כוללים מלל בעברית, באנגלית ובכתב ברייל ואיורים, כך שניתן לפענחם על ידי מישוש. השלטים מוצבים על כני אבן, בגובה ידיים של אדם עומד ובשיפוע נוח, דמוי קתדרה. מול השלט משתנה הריצוף לפס אבן צר.

הפארק ממוקם בחלק היער שבו נמצאים עצי בוסתן, עצי יער ושרידי עבר. קרן קיימת לישראל הוסיפה לו אלמנטים נוספים. הפארק כולל שני נושאים: בחלק אחד השביל עובר בחלקת יער, והוא מדגיש אלמנטים הקיימים ביחידת נוף זו. הנושא המרכזי בחלקו האחר של הפארק הוא חווה חקלאית. קק"ל הוסיפה לעצי הבוסתן אלמנטים נוספים הקשורים לתחום זה.

פארק לקויי ראייה- יער בן שמן

סוג המסלול: מעגלי

אורך המסלול: 2 קילומטר

משך זמן הליכה משוער: 1-2 שעות.

עונה מומלצת: כל השנה בימים שאינם גשומים.

ציוד מיוחד מים, כובע ונעליים נוחות.

המלצה אישית:

הרווח בהליכה במסלול זה הוא גיבוש משפחתי חברתי.

אני ממליצה על המסלול מפני שזו הזדמנות ללקויי ראייה ובכלל לאנשים עם נכויות לטייל בטבע הירוק

והפתוח ללא חשש, ליהנות מהפעילויות באזור בעזרת שימוש בכל החושים המפצים.

ההמלצה למסלול נחל השופט באדיבות:

שם התלמידה כותבת ההמלצה: עדי פריד

תלמידת ביתה ט' מחטיבת "אורט דפנה", קריית-ביאליק

שם המורה התומכת: ענבל מורד

נחל השופט- רמות מנשה

על האזור :

נחל השופט הוא אחד מנחליה הבולטים של רמת מנשה. נחל השופט הוא נחל איתן, הזורם לאורך כל ימות השנה הודות למעיינות הנובעים לאורכו. יחד עם זאת לאחר רדת הגשמים, מתגברת זרימת הנחל והוא מתמלא בבריכות קטנות עם מים צלולים. הנחל מתחיל דרכו במרום רמת מנשה בין היישובים רמת השופט ועין העמק ומסתיים בהישפכו אל נחל הקישון שבעמק יזרעאל. ישנם כמה מסלולים אפשריים - יש מסלול מעגלי ונגיש, ויש מסלולים אורכיים וארוכים יותר וכל אחד יכול לבחור במסלול שמתאים עבורו.

חידה: על שם מי נקרא הנחל?

תשובה: הנחל נקרא על שם השופט היהודי האמריקאי - יוליאן מק שהיה נשיא ההסתדרות הציונית האמריקנית ועל שמו נקרא גם הקיבוץ רמת השופט.

נחל השופט- רמות מנשה

נגישות בנחל השופט :

השביל הנגיש בנחל השופט הוקם בשנת 2002. אורכו של השביל כ-1.5 ק"מ והוא חולף לאורך נחל השופט, על פני נקודות עניין רבות כגון: מערות, טחנת קמח, מפלי מים, צמחיית נחלים, מעיין שכבה ועוד. בתכנון השביל נלקחו בחשבון שיקולים רבים על מנת להתאימו למגוון רחב של מטיילים: ניגודיות בצבעי השביל ושוליים מוגבהים מסייעים למטיילים עם לקויות ראייה וכו'. כמו כן, נחל השופט מכיל מעיינות נובעים לצד זרימה של מי גשמים. לפיכך, משתנה נופו של הנחל מעונה לעונה ובכל זמן ניתן למצוא בו עניין.

סוג המסלול: מסלול מעגלי או קווי.

אורך המסלול: כקילומטר וחצי

דרגת קושי: דרך סלולה/לוחות עץ רחבות וישרות.

שילוט הסבר בנקודות ענין: קריא וברור

משך זמן הליכה משוער: המסלול הקצר הוא מסלול נגיש ופשוט המתאים לכל המעוניין לבלות כשעה קלה בחיק הטבע.

מנוחה ופיקניק: ספסלים עם משענות יד לאורך המסלול ובנקודות עניין. מערכות פיקניק נגישות במתחם פיקניק נגיש.

עונה מומלצת: הנחל זורם בעיקר בחורף ולכן זו גם העונה המומלצת להגיע לכאן ולחוות את הזרימה היפה, במיוחד אחרי הגשמים.

ציוד מיוחד מים, כובע ונעליים נוחות.

נחל השופט- רמות מנשה

תחילת המסלול בחניון חרובים :

נחנה במגרש החנייה בחניון חרובים ונתחיל את סיורנו ב"שביל מותאם לאנשים עם מוגבלות בנחל השופט" שהוכשר ע"י קק"ל. מהחניון יוצא שביל שמתחבר במהרה לאפיק הנחל ומלווה אותו לכל אורכו.

הדרך נגישה, בחלקה סלולה אספלט ובחלקה לוחות עץ ותוביל אותנו אל נקודות עניין רבות ומקומות ישיבה מוצלים לצד הנחל הזורם עד ל"עין חשרת" המכונה גם מעיין עין אמי. מעיין יפה הנובע מניקבה אל בריכה ריבועית שחצובה במשטח סלע לבן. מכאן שבים בשביל מוסדר לנכים לחניון החרובים.

לאורך הדרך צמחיית גדות נחל עשירה, גשרונים מעל הנחל, מרפסת תצפית אל מפל מים קטן, פינת מרגוע הצופה אל הנחל, תחנה הידרומטרית, טחנת קמח ומערות.

חידה: האם המסלול הנגיש הוא המסלול הקצר או הארוך?

תשובה: המסלול הקצר.

כיצד מגיעים למסלול הקצר?

ניסע בכביש מספר 66 (המחבר בין צומת התשבי לצומת מגידו) לכיוון צומת מגידו עד הפנייה לעבר השלט "פארק רמת מנשה - נחל השופט", ומשם כבר יש שילוט שמנחה אל עבר חניון חרובים (נקודת ההתחלה של המסלול).
WAZE: חניון חרובים נחל השופט.

ההמלצה למסלול גני הנדיב באדיבות:

שם התלמיד כותב ההמלצה: ניל ריי

תלמיד כיתה ב' בבית ספר "שדות", פרדס חנה-כרכור

שם המורה התומכת: ליאורה שטרן

גשר הצבים- נחל אלכסנדר

על האזור:

טיול קצר ויפה בעמק חפר. באתר מדשאות, מגדל תצפית, מתקנים, וטיילת לאורך הנחל וצבים שמציצים מהמים.

כיצד מגיעים?

ניתן להגיע למסלול מכביש 2 או מכביש 4. בכניסה לכפר ויתקין פונים ימינה, ונוסעים בכביש עוקף ויתקין עד הכיכר, ובה פונים ימינה. מיד לאחר מסילת הרכבת פונים שמאלה לכביש משובש. נוסעים לפי השלטים לעבר 'פארק צבי הנחל עד שמגיעים לחניון גשר הצבים המסלול מתחיל בגשר הצבים שם משאירים רכב אחד, ומסתיים בשפך נחל אלכסנדר לים, בסמוך לנקודה שבה כביש 2 חוצה על גשר את הנחל, שם משאירים רכב שני. אפשר להגיע למסלול גם ברכב אחד, ולטייל בו הלוך-חזור.

גשר הצבים- נחל אלכסנדר

סוג המסלול: מסלול מעגלי או קווי.

משך הטיול: שעה-שעתיים

דרגת קושי הטיול: קליל

מתאים לנכים ועגלות תינוק: כן

הטיול מתאים לעונה: כל העונות

מאפייני מים במסלול: נופי מים

שירותים: יש. בימיים

שולחנות/ספסלים לשיבה: יש

מים לשתייה: יש

עלות כניסה: אין

שעות כניסה: אין

גשר הצבים- נחל אלכסנדר

מסלול הטיול :

מגדל תצפית צאו רגלית מן החנייה לכיוון מזרח, אל הנחל. ראשית, מומלץ לטפס אל מגדל התצפית. על הגבעה הקטנה שמכוסה בדשא ירוק תמצאו מגדל גבוה. טפסו אליו. מראש המגדל תזכו לתצפית נהדרת על עמק חפר: שדות וחלקות חקלאיות, פרדסים, מושבים וקיבוצים. באופק תראו את הרי השומרון.

מדשאות ומתקני משחקים: רדו מהמגדל אל המדשאות. כאן תמצאו שולחנות טובים לישיבה ולפיקניק. סמוך לכאן תגלו מתקני משחקים לילדים.

מרפסת תצפית על גדת נחל אלכסנדר: הגיעו אל גדת נחל אלכסנדר. מכאן לכו עם שביל העץ, הדק, תגיעו אל מרפסת תצפית מוצלת על גדת הנחל. שם מומלץ לשבת להמתין לבואם של הצבים הרכים הגדולים. במהרה הם יגיעו ויציצו על פני המים כדי לנשום אוויר.

טיול לאורך נחל אלכסנדר בקטע נחל לדוגמה: לכו אל הגשר הנטוי על נחל אלכסנדר. זהו הגשר שעל שמו קרוי האתר. חצו מעל לנחל אל הצד המזרחי. מכאן תוכלו ללכת ימינה לאורך השביל הסלול. אורך השביל 2.7 קילומטר, אבל תוכלו לבחור ללכת ולחזור בחזרה, בכל מקום שתרצו. לאורך הנחל תפגשו בצומח ובחי טבעיים שחזרו לאכלס את גדות הנחל. בנחל ניתן לצפות בדגים, שפמנונים, עופות מים ולעיתים גם בנוטריות ונמיות.

ההמלצה למסלול יער האילנות באדיבות:

שם התלמיד כותב ההמלצה: דור קראדי

תלמידת כיתה ו' בבית ספר "חנה סנש", אור עקיבא

שם המורה התומכת: יאנה כהן

יער האילנות- הגן הבוטני

על האזור :

יער אילנות ניטע בשנות החמישים של המאה העשרים על ידי אנשי המחלקה לחקר היער של משרד החקלאות. הם שתלו 750 מינים שונים של עצים ובדקו את ההתאמה שלהם לאקלים הים תיכוני. רק 350 מינים התאימו והחלו לגדול ביער.

בשנת 1986 חידשו את המקום, הציבו שלטים ורשמו בהם את תעודת הזהות של אותו מין. על כל של יש QR קוד שניתן לסרוק אותו ולקבל מידע נוסף על העץ.

בנוסף, נסללו במקום שבילים מונגשים, שלטים גדולים, ספסלים ושולחנות פיקניק נגישים. במקום ישנו צל רב מהעצים, דבר המאפשר הליכה ללא סנוור בשבילים. במקום יש גם עמדה הנקראת "מסבירן" המאפשרת הסבר קולי על היער.

אטרקציה נוספת היא משחק ה"חוויער" - משחק אינטראקטיבי של ניווט שניתן לשחק בטלפון או באייפד.

יער האילנות- הגן הבוטני

נגישות ביער האילנות:

שבילים סלולים

צל רב ואין סנוור

עמדת "מסבירן"- קולי

משחק אינטראקטיבי שאפשר להגדיל באיפד.

גישה למסלול:

היער נמצא בין שני צדדיו של כביש 4 בין צומת דרור לצומת השרון.

שעות ביקור באתר:

קיץ - 8:00 - 19:00   חורף - 8:00 - 17:00

עלות:

הכניסה חינם.

ההמלצה למסלול גן לאומי- קבר בן-גוריון באדיבות:

שם התלמיד כותב ההמלצה: אביגיל זונשיין

תלמידת כיתה ו' בבית ספר "אשכולות", בנימינה-גבעת עדה

שם המורה התומכת: מורן יעקב

גן לאומי- קבר בן גוריון

על המקום :

גן לאומי קבר בן-גוריון הוא גן לאומי השוכן ברמת עבדת שבנגב, לצידה של מדרשת בן-גוריון. הגן הוקם סביב חלקת הקבר שבה נטמנו ראש הממשלה הראשון של מדינת ישראל דוד בן-גוריון ואשתו פולה. דוד בן-גוריון הוא שבחר להיקבר ברמה שמדרום לקיבוץ שדה בוקר, הגן מבטא את חזונו של דוד בן גוריון להפריח את הנגב, בגן יש שביל המדמה ערוץ נחל מדברי וסביבו צמחייה ירוקה ועצי חרוב וזית. אורך השביל כ-300 מ' והוא מסתיים ברחבה גדולה ופתוחה. בלב הרחבה מונחים קברי דוד בן גוריון ורעייתו פולה, ועליהם מצבות צנועות בצל עץ פלפון. מקצה הרחבה נשקף נופה המרהיב של בקעת צין ורמת עבדת, האתר מנוהל על ידי רשות הטבע והגנים.

גישה למסלול:

על כביש 40 (באר שבע-מצפה רמון) בסמוך למדרשת בן גוריון, שלושה ק"מ דרומית לקיבוץ שדה בוקר, כתבו בוויז: גן לאומי קבר בן גוריון.

סוג המסלול: מעגלי

משך הטיול: כשעה

דרגת קושי הטיול: קל, מתאים למשפחות

הטיול מתאים לעונה: כל השנה

גן לאומי- קבר בן גוריון

מסלול הטיול :

אחוזת קבר בן גוריון נמצאת בסמוך לשדה בוקר והיא חלק מגן לאומי עין עבדת. אחוזת הקבר נפרסת על פני שטח גדול של כ-70 דונם שבקצהו מצוק ממנו נשקף נוף עוצר נשימה של רמת עבדת ונחל צין. בלב הפארק נמצאים קברם של דוד בן גוריון ושל רעייתו פולה שבחייהם היו מתגוררים בשדה בוקר. חזונו הגדול ביותר של דוד בן גוריון היה להפריח את הנגב וכשאשתו נפטרה, הוא בחר את המקום המיוחד הזה כמקום קבורתם בעצמו. רשות הטבע והגנים יצרה שביל ובו מסלול מיועד לאנשים עם מוגבלויות. המסלול: בתוך הגן, יש שביל הליכה של כמה דקות עד לקבר עצמו. מדובר בהליכה פשוטה מאוד, בדרך סלולה ונגישה. ניתן להתרשם מהנוף ומהצמחייה לצד השבילים עד שתגיעו לסופם, שם ייפרס בפניכם המצוק עם הנוף המהפנט ואחוזת הקבר ששוכנת במרכז הרחבה. אפשר לחזור חזרה באותה דרך ממנה הגענו ואפשר לבחור ללכת של השביל המקביל למצוק וליהנות מהנופים המרשימים עד שנגיע חזרה למקום ממנו התחלנו.

המלצה אישית:

אני ממליצה ללכת לשם מפני שיש שם צמחיה נהדרת, נופים מהממים ובעלי חיים חמודים (ולא נושכים 😊) ולבסוף אפשר לראות קבר של איש חשוב, לדעתי חלק מהאנשים עם מוגבלות בראייה מצליחים לראות את היעלים מפני שהם קרובים מאוד.

ההמלצה למסלול פארק הגשרים התלויים בנשר באדיבות :

שם התלמיד כותב ההמלצה: שאדי לילאוי

תלמיד כיתה ו' בבית ספר "יסודי א", עוספיא

שם המורה התומכת: לינה ערביד

פארק הגשרים התלויים בנשר

על האזור :

אחד מהפארקים המדהימים שיש לטייל בהם באזור כשבמרכזו אטרקציה מיוחדת במינה של שני גשרים תלויים שעוברים מעל הוואדי. בפארק מסלול הליכה המסומן ירוק ונקרא "דרך אורי" לזכרו של סגן אורי בימנו, יליד העיר ובנו של ראש עיריית נשר, אשר נהרג בפעילות מבצעית בחנוכה 2005.

גישה למסלול:

הפארק שוכן בפאתי שכונת רמות יצחק בנשר. נוסעים בכביש 705 (רחוב אוסקר שינדלר) בין אוניברסיטת חיפה לנשר. בגשר חרוב פונים לרחוב החרוב, נוסעים כ-800 מטר במורד הרחוב ופונים ימינה (בעקבות השילוט) לפארק נשר וממשיכים לנסוע עד למגרש החניה.

סוג המסלול: מעגלי

אורך המסלול: אורך המסלול הבסיסי 1.5 ק"מ

משך הטיול: כשעה- שעתיים

דרגת קושי הטיול: קל, מתאים למשפחות

הטיול מתאים לעונה: כל השנה, המסלול מוצל ברובו.

בחורף יש במקום פריחה יפה. לאחר ירידת גשמים יש סכנת החלקה.

ציוד מיוחד: נעלי הליכה, מים, כובעים.

פארק הגשרים התלויים בנשר

מסלול הטיול :

טיול קליל לכל המשפחה בפארק נשר משלב הליכה בנופים מיוערים, צעידה על הגשרים התלויים הארוכים בארץ ומתקני משחק מאתגרים,

המסלול הינו מסלול מעגלי קליל, המתאים לכל המשפחה ומגיע ישירות אל הגשרים התלויים. אך כאמור, רשת שבילי טיולים נוחה שסומנה באזור מאפשרת למטיילים "להרכיב" בעצמם מסלולי הליכה ברמות קושי משתנות, מחניון הפארק נמשיך בדרך עפר נוחה המסומנת שחור (פסי צבע לבן-שחור-לבן) ולאחר כ- 600 מ' נגיע לגשר התלוי הראשון. אורך שני הגשרים כ- 70 מטר והם נמצאים במרחק כ- 150 מ' האחד מהשני. ניתן לחצות אותם מצד לצד (לא מיועד לעגלות ילדים). במסלול הבסיסי, נחצה את הנחל בגשר אחד ונשוב חזרה עם הגשר השני.

המלצה אישית:

הפרק יפהפה, בעל צמחיה והרבה ירוק מסביב והרעיון של הגדר התלוי, מוסיף הרבה לחוויה, המסלול קליל ונגיש, בדרך ישנם כמה ספסלים שניתן לשבת עליהם, המסלול בסך הכל מגוון וכולל חוץ מהגשרים מסלול הליכה קצר וקליל שבסופו של המסלול יש פארק שעשועים קטן לילדים. מקום יפהפייה עם נוף מרהיב.

ההמלצה למסלול פארק פרס חולון באדיבות:

שם התלמיד כותב ההמלצה: להב ברקוביץ

תלמיד כיתה ג' בבית ספר "ביאליק", קרית-ביאליק

שם המורה התומכת: מיכל אוביץ בניטה

פארק פרס חולון

על האזור :

פארק פרס הוא פארק אזורי מטופח ומושקע, ומכיל שפע של פעילויות המספקות בילוי והנאה, משחקי ספורט במגרשים הפתוחים, שמירה על אורח חיים בריא בצעידה בשבילי הליכה מסודרים, אימון במתקני כושר מיוחדים, וגם קצת היסטוריה. הפארק מאפשר חווית בילוי לכל שכבות האוכלוסייה, והוא כולל נגישות מלאה לבעלי צרכים מיוחדים, ויש בו מסלול ללקויי ראייה. הפארק משתרע על פני שטח של כ- 300 דונם, וממוקם בדרום-מזרח העיר חולון. זהו פארק ציבורי, הפתוח לקהל הרחב בכל ימות השבוע מהבוקר ועד הלילה והכניסה אליו היא ללא תשלום. האטרקציות השונות במרחבי הפארק כרוכות בתשלום.

גישה למסלול:

בתחבורה ציבורית של החברות "אגד" ו"דן" באמצעות רכב פרטי, דרך נתיבי איילון דרום, ביציאה למחלף חולון מזרח, או כביש גהה דרום או צפון. בפארק קיימת חניה בשפע ללא תשלום. ישנם שני חניונים: חניון מערבי צמוד לימית ספארק המים, וחניון מזרחי, בסמיכות להיכל הקרח, ומעבר דרך היכל טוטו חולון.

כתובת: חולון, שדרות ירושלים 216-218

פארק פרס חולון

מסלול הטיול :

הפארק כולל אטרקציות רבות ומגוונות: אגם מלאכותי עם תאורת לילה מתחלפת, אמפיתיאטרון, מתחם מתקני ספורט וכושר, גינות שעשועים, פארק מים גדול, גן שעשועים נגיש המצויד במתקנים המיועדים לבעלי צרכים מיוחדים, ספורטק עם מגרשי ספורט, מרכז להחלקה על הקרח, מוזיאון הילדים, ומסלולי הליכה מסומנים ומסודרים באורכים שונים. בפארק פרס ישנם שלושה שבילי הליכה:

שביל הנסיך הקטן - מסלול קצר באורך של 700 מ'

שביל הדייג ודג הזהב - מסלול בינוני באורך של 1340 מ'

שביל פרח לב הזהב - מסלול ארוך באורך של 1700 מ'.

שלושת המסלולים עוברים לאורך כל הפארק ומאפשרים לצועדים לבחור את המסלול המתאים להם. בשלושת המסלולים הותקן שילוט ממותג לאורך כל הדרך אשר מכוון את הצועדים, מעדכן אותם לגבי המרחק שעברו, המרחק שנותר, וממליץ על טיפים בריאותיים, בזמן ההליכה.

פארק פרס חולון

המשך הסבר על מסלול הטיול :

במתחם הפארק מותקנת מערכת הכוונה קולית לליקויי ראייה מסוג **RIGHTHEARE** (אפליקציה ישראלית המספקת לעיוורים ולקויי ראייה הכוונה קולית למקומות נגישים בסביבתם הקרובה), כל קצוות המדרגות סומנו בפס ניגוד חזותי ומישושי הכולל מאחז יד לליקויי ראייה, וברחבי המתחם ישנן רמפות נגישות הכוללות מאחזי- יד להתניידות מלאה. מרחוב מפרץ שלמה יש מסלול מיוחד לעיוורים, עד לאזור המוזיאונים. בנוסף, כל עובדי המתחם עברו הכשרה במתן שירות נגיש לאנשים עם מוגבלות. אחת האטרקציות המעניינות והמסקרנות במתחם הפארק הינה תערוכת **"דיאלוג בחשיכה"**. זהו סיור למבוגרים וילדים מעל גיל 9, המתקיים בחושך מוחלט ומודרך על ידי מדריכים עיוורים, המובילים את המבקרים דרך חללים חשוכים. התערוכה חושפת את המבקרים לעולם החושים העשיר הטמון בכל אחד מהם, ויוצרת מפגש נטול דעות קדומות בין אנשים עיוורים ולבין אנשים רואים.

פארק פרס חולון

המלצה אישית:

עדיין לא יצא לי לבקר בפארק אך אני מאוד רוצה לנסוע עם המשפחה באחת מהשבבות למרות המרחק מהבית. שמחתי לגלות שמתחשבים באנשים עיוורים ולקויי ראייה, ושגם להם יש אפשרות לצאת מהבית ולבלות למרות הלקות שלהם ואפילו שקשה להם יותר מאשר לאנשים שרואים. משמח לראות שדואגים להם ועוזרים להם להרגיש אנשים רגילים, ועשו מסלול הליכה במיוחד בשבילם, כדי שגם הם יוכלו לעשות ספורט.

אני רוצה לבקר בפעילויות השונות הקיימות במתחם הפארק, ללכת במסלול ההליכה המיועד לליקויי ראייה, ולהשוות אותו למסלולים הרגילים, להתנסות בשימוש באפליקציית **RIGHTHEARE**, אשר נחשפתי אליה לראשונה כעת, ולבדוק אם היא יעילה עבורי והאם היא קלה לתפעול. מסקרנת אותי במיוחד תערוכת "דיאלוג בחשיכה" שבה אוכל להרגיש את מה שמרגישים העיוורים בחושך, אבל כדי להיכנס לשם אצטרך לחכות עוד שנה כי הכניסה היא רק מכיתה ד'.

ההמלצה למסלול מונגש בדלית אלכרמל באדיבות:

שם התלמיד כותב ההמלצה: פארס סלאח

תלמיד כיתה י' בביה"ס "מקיף אלשראק", עוספיה

שם המורה התומכת: נבילה מנצור

דאלית אלכרמל- המלצה ליום שדה נגיש

על האזור:

דאלית אלכרמל הינו כפר דרוזי השוכן על הר הכרמל, זהו היישוב הדרוזי הגדול ביותר בישראל והדרומי ביותר. הישוב נקרא על שם הכרמים המקיפים אותו (דאליה בערבית היא גפן) ויש אומרים שמקור השם הוא דלת הכרמל זה עורף הכרמל כמו שנכתב בשיר השירים "דלת ראשך.." שפירושו החלק האחורי של הראש. דלית אל כרמל הינו כפר תיירותי מוכר אשר מהווה אטרקציה ייחודית ואותנטית לכל המשפחה בכל עונות השנה. בכפר סמטאות רבות וציוריות המתפתלות בין בתים עתיקים, בתי תפילה (החלווה), מקומות קדושים, מבנים בעלי עבר היסטורי, בית הבד, בית האריגה, גלריות לאומנות והשוק הססגוני המשלב בין הישן והחדש שאסור לפספס. אנו מזמינים אותכם לבקר אצלנו, ולחוש את החוויה הכפרית מקרוב!

מסלול הטיול: שוק דלית אלכרמל

השוק התיירותי בדלית אל כרמל מושך אליו אלפי אנשים מכל הארץ והעולם. וזה בגלל מיקומו שנמצא בלב הכרמל הירוק ובמרכז הכפר והוא נמשך לאורך כל הכביש ולשני הצדדים.

דאלית אלכרמל- המלצה ליום שדה נגיש

מסלול הטיול: גרעין הכפר

גרעין הכפר הוא המקום שממנו התחיל הכל :

- בתים צמודים ניצול מקסימלי של הקרקע.

- חיי שותפות אחווה והגנה.

- מבנה הבית חדרים מפוזרים מסביב ומרכז בור מים.

- ככל שמתרחקים מהגלעין של הכפר הרחובות הולכים ונהיים יותר ויותר רחבים.

מסלול הטיול: בית יד לבנים

בית יד לבנים הוא בית היסטורי שמסמל את הקשר בן העם היהודי לעידה הדרוזית

במקור ביתו של סר לוראנס אוליפנט. ומזכירו היה נפתלי הרץ אימבר שחיבר את התקווה.

בבית הזה מונצחים שמותיהם של 451 חללים שנפלו בכל מערכות ישראל.

הקשר בין העם היהודי לדרוזים התחיל לפני קום המדינה.

דאלית אלכרמל- המלצה ליום שדה נגיש

מסלול הטיול: מקום קדוש "מקאם אבו אברהים"

על-פי הדת הדרוזית הנבי אבו אברהים הוא אחד הנביאים המרכזיים שמסמל הלב ואהבת הזולת והוא מופיע בדגל הדרוזי בצבע האדום.

בכל כפר דרוזי יש מקום קדוש ומעיין.

הדרוזים מאמינים שנביא אבו אברהים הוא גלגול נשמות של אליהו הנביא.

מסלול הטיול: המוחרקה

בסמוך לישוב דלית אל כרמל נמצאת פסגת קרן הכרמל שנמצאת בגובה של 474 מטר מעל פני הים. נקודת תצפית עוצרת נשימה וטיול דתות קצר. המוחרקה מנזר הכרמליתים – מנזר המוחרקה או בשמו השני "מקום השריפה" שייך למסדר הכרמלתי ונושא את שמו של אליהו הנביא. המנזר קיים משנת 1,883 ועל פי המסורת במקום הזה התחולל המאבק בין אליהו הנביא ולנביאי הבעל.

הפריט הבולט ביותר בחצר המנזר הוא פסל אליהו, שהיה לסמלו של המקום.

ההמלצה למסלול גן לאומי תל-דור באדיבות:

שם התלמיד כותב ההמלצה: ניתאי כחלון

תלמיד כיתה ה' בבית ספר "אדוות ים", עתלית

שם המורה התומכת: ציפי שרוין

גן לאומי תל-דור

על האזור :

תל דור ניצב על רכס כורכר בדרום חוף הכרמל ובמערבו מפרצים חוליים. התל ניצב כ-12 ק"מ מצפון לקיסריה ומצפון-מערב לקיבוץ נחשולים. ממערב לתל נפרס הים התיכון וקרוב לחוף יש שלושה מפרצים. המפרץ הדרומי והארוך ביותר תחום בשלושה איים קטנים היוצרים לגונה – מעין נמל טבעי שמותאם לעגינת ספינות. נתונים טבעיים אלו ורכס הכורכר, שסיפק חומר בנייה זמין וקל לחציבה, הפכו את דור לעיר נמל עיקרית תקופה ארוכה – מתקופת הברונזה התיכונה (כ-2000 לפנה"ס) ועד לעלייתה של קיסריה למעמד עיר נמל מרכזית בתקופה הרומית בעקבות הנמל המלאכותי שבנה הורדוס בתחילת המאה ה-1 לספירה.

גישה למסלול:

מכביש 4 פונים מערבה לכיוון קיבוץ נחשולים. חולפים על פני הכניסה לקיבוץ וממשיכים על דרך עפר צפונה לכיוון בית העלמין של נחשולים. משם עוקבים אחר השילוט.

כתבו בוויז: גן לאומי תל דור

גן לאומי תל-דור

מסלול הטיול :

הטיול באתר מתחיל במרכז מבקרים עם רחבה מוצלת, ממנו יוצאים מספר מסלולי הליכה בדרגות קושי שונות. הראשון הוא "שביל הרכס" – מסלול הלוך-ושוב מונגש המתאים לכיסאות גלגלים ואורכו כקילומטר, שביל זה יקח אתכם אל רכס הכורכר דרך מפרצים מרהיבים ושרידים ארכיאולוגיים של תל דור. לאורך שביל הרכס תמצאו מצפורי נוף המזמינים לעצור ולהשקיף אל נוף עוצר נשימה. ו"שביל החוף", אתגרי יותר, שאורכו כשני ק"מ, והוא כולל גם את שביל הרכס (בדרך חזרה). אותו תמצאו במפגש של סלעי הכורכר עם קו המים, בגבול בין החוף והים. גם שביל זה עובר דרך שרידים ארכיאולוגיים ותופעות טבע המשולבות בסלעי הכורכר, בחול ובים ומזמן היכרות עם השמורה הימית.

סוג המסלול: מעגלי (הלוך וחזור)

משך הטיול: כשעה- שעתיים

דרגת קושי הטיול: קל, מתאים למשפחות

הטיול מתאים לעונה: העונה המומלצת

לטיול פריחה בעונה (בחודשים פברואר-

מרץ), אך כמובן ניתן לטייל בכל עונות

השנה.

ציוד מיוחד: מים וכובע.

הנחיות: החוף אסור לרחצה.

שעות הפתיחה הן כמקובל באתרי רשות הטבע והגנים:

אוקטובר-מרץ: 08:00 - 16:00

אפריל- ספטמבר: 08:00 - 17:00

בימי שישי ובערבי חג האתר נסגר שעה מוקדם יותר.

בשבתות ובחגים הכניסה על בסיס מקום פנוי, אין צורך בהרשמה.

יש להירשם רק בימים ראשון עד שישי.

ההמלצה למסלול אגמון החולה באדיבות:

שם התלמידה כותבת ההמלצה: גילי כהן

תלמידת כיתה ג' בבית ספר "נופים", חיפה

שם המורה התומכת: מרב גילת יעקובי

אגמון החולה

על האזור :

פארק אגמון החולה שזכה בפרס נגישות ישראל, הוא אתר תיירות אקולוגי ייחודי אשר מציע למבקרו חווית טבע נדירה. באגמון, שמצוי בלב ליבו של השבר הסורי-אפריקני, הקימה הקרן הקיימת לישראל פארק צפרות - ופעמיים בשנה חולפים בו יותר מ-500 מיליון עופות מים, עופות דורסים וציפורי שיר. פארק אגמון החולה מהווה נקודת עצירה לציפורים נודדות בהמשך מסעם לארץ חמה אחרת.

גישה למסלול:

פארק אגמון החולה נמצא בגליל התחתון בלב עמק החולה, מרחק נסיעה של כשעה מטבריה. אל פארק אגמון החולה מגיעים מכביש 90 וניתן לראות ממנו את פסגת הר חרמון, רמת הגולן ורכס הרי נפתלי. תחנת האוטובוס הקרובה ביותר לאגמון החולה נמצאת במרחק של 3 דקות הליכה. לבעלי תו נכה מתאפשרת כניסה עם הרכב הפרטי. ניתן למצוא חניות שמורות בסמוך לכל עמדת תצפית.

אגמון החולה

מסלול הטיול :

בתחילת המסלול ישנה נקודת תצפית ממנה ניתן לראות את מגוון בתי הגידול שבשמורה – בריכות, תעלות, צמחיית קנים ואת דיירי המקום: צבי ביצות, ג'מוסים, שפמנונים, שקנאים, אנפות, עגורים, חסידות, ייתכן אף שתראו עוף דורס. במהלך הסיור תגיעו אל עמדות תצפית ותמצאו "מדריך שמע" מטעם קק"ל אשר יסביר לכם על בעלי הכנף. באגמון הוקמה אטרקציה חדשה הנקראת "עופורייה" – מדובר בחזיון אור-קולי מרתק ובסופו משחק טריוויה אינטראקטיבי בשיתוף הקהל. כדי שגם אנשים עם מוגבלות יוכלו לתצפת ולהתפעל מבעלי הכנף שמגיעים לביקור באגמון, הנגישה קק"ל את הגישה למצפורי הצפייה בציפורים (מצפור העגורים, מצפור השקנאים, מצפור עופות המים, הגן הבוטני ועוד). שבילי הגישה, גשרוני העץ, השירותים, הקופות, המזנון, חניוני הפיקניק ורכבי הגולף הותאמו לכיסאות גלגלים. למבקרים כבדי הראייה מוצעת מערכת שמע ייחודית המספרת להם אודות המקום. בנוסף הותקנו מערכות עזר לכבדי ראייה כגון שילוט הכוונה קולי מסוג "Step-here" מערכת עזר לשמיעה בחללים הציבוריים.

אגמון החולה

המשך- מסלול הטיול :

בשל ריכוזן הגבוה של הציפורים באזור, הוקמה במקום תחנת טיבוע ציפורים, שבה הן מסומנות בעזרת טבעת מתכת המוצמדת לרגלן - דבר המסייע לנטר ולעקוב אחר אוכלוסיות ציפורים, נתיבי הנדידה שלהן ועוד. בשנה האחרונה הנגישה קק"ל, את תחנת הטיבוע - כדי שגם אנשים עם מוגבלות ראייה ולקות קוגניטיבית יוכלו להשתתף וליהנות מהחוויה. במסגרת פעולות ההנגשה סרקה קק"ל פוחלצים של ציפורים, הדפיסה דגמי תלת מימד שלהן ואלו נצבעו בדיוק בצורה התואמת את המראה הטבעי שלהן - כך, גם מי שמתקשה לראות יכול פשוט למשש את הדגמים. במהלך המישוש משמיעים הדגמים את קולותיהן האמתיים של הציפורים. כדי להמחיש את נתיבי הנדידה, הוכנסו לתחנה מפות מישוש תלת-מימדיות מיוחדות, וכן גלובוס מובלט שמאפשר למשש ולהמחיש את צירי הנדידה ברחבי העולם.

מובילת מיזם הכתיבה: ציפי קליין, מדריכת מחוז חיפה - מומחית תחום מוגבלות בראייה

עריכה: יערית כהן

תשפ"ד

מקורות מידע ועיצוב נלקחו מתוך האתרים:

אתר של קרן קיימת לישראל קק"ל למען אנשים עם מוגבלות

אתר רשות הטבע והגנים

אתר iNature

אתר קק"ל

מטיילים עם ענת

בשביל המשפחה

Israel in photos

בשביל המשפחה

בא לי לטייל

Doctors - רואים אתכם: אפליקציות מומלצות לעיוורים ולקויי ראייה

פארק פרס - חולון (aisrael.org)

דיאלוג בחשיכה | מוזיאון הילדים

אתר טיולי גן לאומי תל דור

אתר רשות הטבע והגנים גן לאומי (תל-דור)

מוזיאון הילדים הישראלי (org.il.childrensmuseum)

.Freepik ,Flaticon,Slidesgo

